

Druga nagrada Natječaja *Mali Marulić*, 2019.

Kristina Gavran

SONATA ZA KANTU ZA SMEĆE

Likovi:

Kanta za smeće

Violina

Klavir

Flauta

Četvrtinka Do

Trema

1. Scena

Violina, Klavir, Flauta

(Velika žuta kuća sa stepenicama koje vode do zelenih vrata. Na vratima stoji natpis „Glazbena škola“. U podnožju stepenica nalazi se jedna Kanta za smeće. Prema školi idu Violina, Klavir i Flauta. Žvaču kekse, piju sokove i nude se međusobno čipsom.)

VIOLINA: Jučer su me mama i tata ugnjavili i morala sam vježbati puna dva sata!

KLAVIR: Pih! Ja toliko vježbam za praznike. Radnim danom šest sati ravno.

FLAUTA: Kad uspiješ spavati?

KLAVIR: Strogi raspored. Ujutro dva sata vježbanja, popodne četiri. Svjetlo se gasi u devet i trideset.

VIOLINA: Dobro, a kad se stigneš igrati?

KLAVIR: Sviranje je igranje.

FLAUTA: Ma daaaj!

VIOLINA: Ja nemam vremena za toliko vježbanja. Moram gledati televiziju.

FLAUTA: Zahrdat će ti žice od televizije.

VIOLINA: To su priče kojima nas odrasli straše.

KLAVIR: Violina, ti si tek početnica. Moraš puno vježbati ako jednoga dana želiš svirati kao Flauta i ja.

FLAUTA: Moji mama i tata kažu da ako ne budem dovoljno vježbala završit ću kao telefon.

KLAVIR: Pa što fali telefonu?

FLAUTA: Ne kužiš! Ne kao mobitel *touchscreen*, nego kao telefon s tipkama i žnjorom. Gore od toga je jedino postati telefonska govornica.

VIOLINA: Ona na kartice! Užas.

FLAUTA: Nitko ne želi biti telefon ili veš mašina.

KLAVIR: Misliš perilica za rublje.

FLAUTA: Kako god. Mi smo instrumenti. I imamo koncert za tri dana!

KLAVIR: Ja sam pojačao vježbanje na sedam sati dnevno!

VIOLINA: Užas! Jedva čekam da taj koncert više prođe. Ne da mi se ovoliko vježbati.

FLAUTA: Ali nakon ovog koncerta dolazi novi koncert.

KLAVIR: Čitava poanta je u tome da vježbamo, vježbamo i nakon toga sviramo pred publikom.

VIOLINA: Ali kad sam ja totalni antitalent.

KLAVIR: Samo moraš više vježbati.

VIOLINA: Ne da mi se! Ne postajem ni mrvicu bolja. Grozna sam i ništa mi ne ide.

KLAVIR: Svašta! Samo se moraš malo potruditi.

VIOLINA: Lako je tebi. Uvijek najbolji. Nama ostalima život nije pjesma.

FLAUTA: Meni je život rock and roll.

KLAVIR: Nemoj to slučajno izgovoriti pred profesorom!

VIOLINA: Čula sam da je izbacio Gitaru iz škole jer je kod kuće, u tajnosti, učila akorde za rokanje.

KLAVIR: Rokanje? Strašno!

FLAUTA: Vi non stop trubite po jedno te istim etidama.

VIOLINA: Ja ne trubim! Možeš reći što god želiš, ali ne dam se vrijeđati!

FLAUTA: Dobro, ne trubiš. Mislila sam, non stop gudiš po jedno te istoj etidi.

KLAVIR: To se zove perfekcionizam.

VIOLINA: Ih!

FLAUTA: Kad violina svira, to se zove *bolemeuši*.

KLAVIR: Svima nam je tako bilo na početku. Treba puno vježbati da bi se došlo do stajaćih ovacija.

VIOLINA: Što su to stajaće *obacije*?

KLAVIR: Stajaće znači da svi...ovaj... stoje, a ovacije....e to je malo komplicirano. Kao, svi glasno plješču i jako su oduševljeni.

FLAUTA: Ne znam tko će biti oduševljen sviranjem Violine.

VIOLINA: Barem je moja mama oduševljena mojim sviranjem.

FLAUTA: Ona ti je mama. Mamama je u opisu posla da budu oduševljene.

KLAVIR: Moja mama kaže da uvijek mogu bolje i da se moram još više truditi.

FLAUTA: Moja mama ne kaže ništa. Ona baš i ne kuži glazbu.

(Šutnja.)

KLAVIR: I što vam je solo?

VIOLINA: Ja sviram jednu pjesmu o proljeću!

FLAUTA: Ja ću svirati jednu nježnu etidu. Dosadno.

KLAVIR: A ja imam tri skladbe.

VIOLINA: Tri?

FLAUTA: Dobro, kad si to stigao navježbati?

KLAVIR: Svakoga dana, redovito.

VIOLINA: Ja nikada neću uspjeti.

KLAVIR: Naravno da hoćeš!

VIOLINA: Previše je svega.

KLAVIR: Solo ćeš nekako izgurati, a onda ide naš trio. To će biti spektakl!

FLAUTA: Sonata za klavir, violinu i flautu! Publika će vaditi maramice iz džepova i brisati suze od ganuća.

KLAVIR: Možda dobijemo i stajanje ovacije!

VIOLINA: Samo ako se mene riješite.

KLAVIR: Ne želimo te se riješiti. Mi smo trio. Samo moraš više vježbati.

VIOLINA: Kad mi se ne da.

FLAUTA: Ne da mi se, ne da mi se, *nedamise*. Ajde, dosta jadikovki. Daj više posrči taj sok da možemo ići na probu.

(Srrrrk! Bacaju prazne limenke soka u Kantu za smeće koja stoji kraj ulaza u glazbenu školu.)

KLAVIR: Kasnimo.

FLAUTA: Požuri!

VIOLINA: Čekaj, evo i mene. Kad baš moram. Ali.... ne da mi se.

(Ulaze u školu. Vrata se zavaraju.)

2. Scena

Kanta za smeće

(Nekoliko trenutaka tišina. Zatim se čuje glasan podriganac. Nakon nekoliko trenutaka još jedan, glasniji.)

KANTA: Oprostite. Nisam ja kriva, što mogu. Prazne limenke me uvijek napuhnu. Trebale bi ići u reciklažu, a ne u kantu za smeće.

(Šutnja. Još jedan podriganac. Kanta izvlači smeće.)

KANTA: Napola pojedena jabuka. Papirić od čokolade. Strgani kišobran. Zašto više nitko ne popravlja kišobrane? Plastična vrećica. Tri žvake koje su se zalijepile za mene. Zar je tako teško žvaku prvo umotati u papirić, pa onda ubaciti u kantu? A što je ovo? *(Razmotava papir.)* To! Tralalala! Ovo je najbolji dan! Zgoditak na lutriji! Netko je u mene ubacio....pogodite što! Ne, nisu novci. Nije ni novčanik. Niti čokolada. Nego... čitavu stranicu notnog zapisa! Predivno! Pogledajte sve te točkice i crtice, i labudaste violinske ključeve. Kad bih barem znala pročitati sve te note i odsvirati skladbu. Ali kad vam mi kante za smeće ne idemo u nikakve škole, a kamo li u glazbenu školu!

(Iz glazbene škole dopire predivna glazba klavira.)

KANTA: To je klavir. On je najbolji. Svaki sat dođe s novom pjesmom. Vježba kao lud, dan i noć. Crne i bijele tipke. Odličan je! Zapravo, ipak ja imam sreće u životu. Mogla sam biti kanta za smeće ispred pošte kao moja mama, ili na trgu kao moj tata, ili najgore, na autobusnoj stanici kao moja teta! A ja sam dobila najbolju poziciju u gradu! Čak bolju od ujaka koji je kraj slastičarnice. Mene su stavili točno ispred glazbene škole! Pa ima li veće sreće!

(Violina svira.)

KANTA: Nekad to i nije sreća. Kao na primjer, kad sat sviranja ima violina. Ona je tek krenula u školu, cvili grozno. Kao da sve žice čupa.

(Zvuk flaute u daljini.)

KANTA: Flauta je neobična. Svira prekrasno, ali nekako tiho, sramežljivo. A onda, kad školski sat završi i kad misli da je nitko ne čuje, odjednom počne svirati neke vrlo čudne melodije.

(Klavir, violina i flauta sviraju zajedno.)

Najbolji su kao trio! Kad bih barem i ja mogla u glazbenu. Družiti se s violinom, flautom i klavirom. Bili bismo najbolji prijatelji i non stop pričali o koncertima. Ja bih imala te...kako je to klavir rekao... *stajalice obacije*. Svi bi bili oduševljeni sa mnom. Ali ništa se tu ne može. Ja sam obična kanta za smeće. Moj je zadatak skupljati smeće i šutjeti. Šššš. Vrata se otvaraju.

3. Scena

Četvrtinka Do, Trema

(Iz škole trči Četvrtinka Do, a za njom Trema.)

TREMA: Hej, čekaj! Vрати se!

ČETVRTINKA DO: Nema šanse!

TREMA: Kako ne kužiš da te Violina treba.

ČETVRTINKA DO: Ne želim i gotovo!

TREMA: Ali cijela skladba će se raspasti bez tebe.

ČETVRTINKA DO: Kao da se već sve ne raspada.

TREMA: Zato joj pomoz!

ČETVRTINKA DO: Ja sam samo jedna mala četvrtinka, može i bez mene.

TREMA: Ali kako ne shvaćaš da fališ?

ČETVRTINKA DO: Kad god dođe na mene red, kad god treba baš mene odsvirati, violina pomakne prst i zaškripi. Rekla je da sam ja jedna glupa četvrtinka i da bi htjela da me nema. E pa eto, nema me! Pobjegla sam iz tog zatvora!

TREMA: Kakvog zatvora?

ČETVRTINKA DO: Notnog crtovlja.

TREMA: Ali to je tvoja kuća.

ČETVRTINKA DO: Bila mi je kuća, super sam se tamo igrala s ostalim polovinkama i četvrtinkama, osminke su mi bile najsmješnije. Ali onda je došla violina i sve je uništila. Ne će se više na mene vaditi da joj je preteško. Eto, sad me nema, pa neka svira kao Mozart!

TREMA: I gdje ćeš sad?

ČETVRTINKA DO: Evo, sjest ću na ove stepenice.

TREMA: Netko će te pregaziti.

ČETVRTINKA DO: Onda ću se sakriti iza ove kante za smeće.

TREMA: Tu ti smrdi.

ČETVRTINKA DO: Začepit ću nos. Lakše je začepiti nos, nego uši.

TREMA: Pa dobro, kako hoćeš. Koncert je za tri dana, dobro znaš da nas instrumenti trebaju. Ja se vraćam unutra.

ČETVRTINKA DO: Bok.

(Trema odlazi. Četvrtinka Do sjeda na stepenice.)

ČETVRTINKA: Ma što ona zna. Obična trema.

4. Scena

Trema, Klavir, Flauta, Violina

(Trema pleše oko instrumenata. Oni je ne vide i ne čuju.)

TREMA: Čaram baram, tremu stvaram. Tresu ti se prsti, znoje ti se dlanovi, klecaju ti koljena.

VIOLINA: Tresu mi se prsti, znoje mi se dlanovi, klecaju mi koljena.

KLAVIR: Iš, iš trema!

FLAUTA: Pa nije trema mačka da ju možeš tako otjerati.

TREMA: Nisam mačka, ali se šuljam kao mačka.... i skočim ti za vrat!

(Skače na Violinu.)

VIOLINA: Sva sam se naježila od pomisli na nastup. Pa znate li vi koliko će ljudi sjediti u gledalištu! I svi će buljiti u nas.

KLAVIR: Ne će buljiti, nego će nas sa zanimanjem slušati.

VIOLINA: Buljit će!

TREMA: Malo te poškakljam po trbuhu....

(Trema šaklja Violinu.)

VIOLINA: Imam osjećaj kao da mi je kamen u truhu.

TREMA: Kamen? Pa samo sam te malo pošakljala.

KLAVIR: Bit će sve uredi. Ne boj se.

FLAUTA: A tebe nikad nije trema?

KLAVIR: Naravno da me trema ponekad uhvati.

TREMA: Trema te uhvati, zgrabi, sjedne ti na prsa i pritisne želudac.

KLAVIR: Ali ja onda znam kako je otjerati.

TREMA: Ajde da i to vidimo!

KLAVIR: Prvo, duboko dišem. Opustim ruke. Protresem tijelo. A ako ništa ne pomaže, zamislim publiku kao polje.

FLAUTA: Polje?

KLAVIR: I svaka glava postane jedna glavica kupusa.

VIOLINA: Glavica kupusa! To je lako!

FLAUTA: Nikada nisam čula ništa smješnije!

VIOLINA: Glavice kupusa u stajaćim obacijama! Jedva čekam da mi svi plješću!

(Smiju se. Trema silazi s njihovih leđa. Instrumenti počinju svirati.)

TREMA: Eh baš ste pametni! A kako biste svirali bez mene? Trema je kao sol. Kad je ima previše, juha nije ukusna. Ali i kad je ima premalo, sve postane bljutavo. Lako je s Klavirom, on već ima puno koncerata u svojim tipkama. Ali ova Violina.... Ona bi uspjeh, ali bez vježbanja! E ne može tako! Najbolje da je malo pritisnem, pa će i ona pritisnuti s vježbanjem.

(Trema skače na leđa Violini. Ona sve više griješi note.)

5. Scena

Četvrtinka Do, Kanta

ČETVRTINKA DO: Dosadno.... Ah, kako dosadno! Stvarno mi je dosadno bez ostalih nota.

KANTA: Bok!

ČETVRTINKA DO: Bok!

KANTA: Ti si nota?

ČETVRTINKA DO: Da.

KANTA: Kao ova na slici?

(Pokazuje joj notni zapis koji je pronašla u smeću.)

ČETVRTINKA DO: Ja sam ova tu. Od mene počinju sve ljestvice. Do-re-mi-fa-so-la-ti-do! Ja sam Do. Trajem jednu četvrtinu, zato se zovem četvrtinka.

KANTA: Znači, tako se čitaju note!

ČETVRTINKA DO: A ti si?

KANTA: Kanta za smeće.

ČETVRTINKA DO: Drago mi je. Pravo je osvježenje upoznati nekog novog. Već su mi dosadili ovi instrumenti. Misle da sve znaju o glazbi.

KANTA: Ja ne znam ništa o glazbi.

ČETVRTINKA DO: Sigurno nešto znaš.

KANTA: Ne, ozbiljno. Ja znam sve o smeću, na primjer koja je razlika između smeća i otpada i kako treba pravilno razvrstati ono što bacamo. Ali o glazbi ne znam baš ništa.

ČETVRTINKA DO: Svi imamo glazbu u sebi. Samo treba znati protresti kosti.

KANTA: Misliš ovako?

(Kanta se protrese. U njoj udaraju različiti predmeti. Četvrtinka se smije.)

ČETVRTINKA DO: Ti si rođena marimba! Ili cimbalu, bubanj.

KANTA: Misliš?

ČETVRTINKA DO: Sto posto.

KANTA: Voljela bih i ja jednoga dana svirati.

ČETVRTINKA DO: Pa što te sprječava?

KANTA: Kao prvo, ne znam čitati note.

ČETVRTINKA DO: Ih! To se lako nauči. Uostalom, možeš svirati i bez čitanja nota, po osjećaju.

KANTA: Po osjećaju?

ČETVRTINKA DO: Pa da! Rekla sam ti da je glazba zapisana u kostima. Samo se protresi.

KANTA: Da... ali ja nemam tipke kao klavir, niti žice kao violina, a u mene se ne može ni puhati kao u flautu. Ja sam obična kanta za smeće.

ČETVRTINKA DO: Koja zna sve o smeću!

KANTA: Bespotrebno znanje.

ČETVRTINKA DO: Reci ti meni, kako zvuči limenka soka ubačena u kantu za smeće?

KANTA: Cing!

ČETVRTINKA DO: A ogrizak od jabuke?

KANTA: Vrum!

ČETVRTINKA DO: Vrećica čipsa?

KANTA: Šum.

ČETVRTINKA DO: Polizani štapić od sladoleda?

KANTA: Plink!

ČETVRTINKA DO: Iskorištena tramvajska karta?

KANTA: Paruk!

ČETVRTINKA DO: Poderano ljubavno pismo?

KANTA: Vurup.

ČETVRTINKA DO: Ispuhana maramica.

KANTA: Šabaram.

ČETVRTINKA DO: To su tvoje tipke i žice! Ponovi!

KANTA: Vurup – Paruk. Cing - Plink. Šum – Vrum. Šabaram. Vurup Šum. Vrum Cing. Plink Paruk. Šabaram.

(Kanta svira i uživa. Četvrtinka Do se smije i pleše oko nje.)

6. Scena

Violina, Flauta, Klavir, kasnije Kanta

(Naglo se otvaraju vrata glazbene škole. Violina je jako ljuta.)

VIOLINA: Ja sam propali slučaj. Grozna sam i nema šanse da nastupim na tom koncertu.

FLAUTA: Hej, polako! Što si objesila sve strune.

VIOLINA: Ne zanima me više ni glazbena škola ni sviranje!

FLAUTA: Lako je odustati. Ovo je tvoj prvi koncert, normalno da imaš tremu.

VIOLINA: Nemam tremu, nego znam da ne valjam. Ne da mi se više!

KLAVIR: Imaš još tri dana za vježbanje, ako se potrudiš, sigurno ćeš uspjeti.

VIOLINA: Tebe nitko nije pitao za mišljenje!

KLAVIR: Za mišljenje se ne pita, mišljenje se daje.

VIOLINA: E pa ja tvoje ne trebam!

FLAUTA: Možda bi ga ipak trebala saslušati, Klavir bi ti mogao dati dobar savjet.

VIOLINA: Savjet kako da budem profesorova ljubimica? Hvala, ne hvala!

KLAVIR: Nisam ja kriv što me profesor voli.

VIOLINA: Nisi kriv, a trudiš se.

FLAUTA: Pa ne trudi se zbog profesora, nego zbog sebe.

KLAVIR: Ako želiš, pomoći ću ti s vježbanjem. Ajmo odraditi jedan trening kroz notno crtovlje.

VIOLINA: Ne želim!

KLAVIR: Hajde!

VIOLINA: Ne da mi se!

FLAUTA: Prestani govoriti da ti se ne da. Primi me za ruku!

(Stepenice koje vode u glazbenu školu postaju notno crtovlje.)

KLAVIR: Potruđi se i uhvati sve tonove.

(Preskakuju stepenice.)

FLAUTA: Do, so, do, so, do, so, do, mi soooo!

VIOLINA: Fa, re, fa, re, fa, re, ti, re... do-o-o.

(Violina se posklizne.)

VIOLINA: Evo, i opet sam pogriješila! Ne želim više vježbati! Nikad neću uspjeti. Mrzim taj Do. Dosadan, dotrajao, Do.

KLAVIR: Gledaj mene i ponavljaj.

(Uskače na njeno mjesto.)

KLAVIR: Do, do, mi, re, do, do, ti, ti.

(Kanta podrigne duboki ton „Do“.)

FLAUTA: Što to smrdi?

VIOLINA: Kao da je netko podrignuo.

KLAVIR: I to jako, jako glasno.

KANTA: To sam ja. Ispričavam se.

VIOLINA: Kanta za smeće.

KANTA: Žao mi je, nisam vas htjela ometati.

VIOLINA: Ionako nam ne ide, a još nam i ti kvariš sviranje.

KANTA: Oprostite, bit ću tiho.

FLAUTA: Ako ćemo biti fer, Kanta za smeće je pogodila ton. Dobri, duboki, divni Do.

VIOLINA: E pa baš ti hvala! Ja sam tu najveći luzer, jel' tako? Mrzim, mrzim, mrzim tu četvrtinku Do! Ne ću više svirati! Ne ću biti dio vašeg trija! Ako vam je Kanta za smeće tako dobra, onda uzmite nju da vam svira!

(Violina ljutito odlazi.)

FLAUTA: Hej, vrati se! Moramo vježbati....

KLAVIR: Ponaša se stvarno djetinjasto.

FLAUTA: I što ćemo sad?

KANTA: Oprostite, ja stvarno nisam htjela nikoga uvrijediti...

FLAUTA: Sad je gotovo. Raspao se trio.

KLAVIR: Ako Violina ne želi svirati, mi tu ne možemo ništa.

FLAUTA: Već mi je dosadilo njeno „nedamise“.

KLAVIR: Ipak, sonata u d-molu se ne može svirati u dvoje.

FLAUTA: Toliko smo vježbali!

KLAVIR: Mora postojati rješenje....

FLAUTA: Nemamo šanse!

(Šutnja.)

KLAVIR: Osim ako Kanta za smeće ne uskoči.

FLAUTA: Ti se šališ?

KLAVIR: Zašto ne?

FLAUTA: Što će reći publika?

KLAVIR: Ne znam.

FLAUTA: Ti nisi normalan. Pa ne možemo Kantu za smeće dovesti na pozornicu.

KLAVIR: Bolje da koncert propadne?

FLAUTA: Bolje nego da se osramotimo.

KLAVIR: Ali publika je već kupila karte!

FLAUTA: Da, za trio Klavira, Flaute i Viole!

KLAVIR: Ali još nikada nisu čuli Kantu kako svira, možda je odlična.

FLAUTA: Da, možda. A možda tebi nisu sve crne tipke na broju. Ja idem doma!

(Flauta odlazi.)

KLAVIR: Pa ne mogu tu sonatu svirati solo!

(Sjeda na stepenice.)

KLAVIR: Pripremao sam se za ovaj koncert kao lud, vježbao po cijele dane, a sad je sve propalo.

KANTA: Žao mi je.

KLAVIR: Moja je mama radijatorica, a moj tata je telefon. Oboje su kao mali htjeli biti klaviri, ali im to nekako nije uspjelo. I sad svom silom žele da ja budem klavir.

KANTA: Pa ti jesi klavir.

KLAVIR: Znam. Ali to im više nije dosta. Oni bi htjeli da ja budem najbolji klavir na svijetu. Zato svakoga dana moram petsto puta odsvirati ljestvice, četiristo puta proći kroz intervale, i svaku etidu koju dobijemo za zadaću ja moram odsvirati sto puta. Brez greške!

KANTA: To ne zvuči baš zabavno.

KLAVIR: Nije zabavno brojati, ali je zapravo zabavno svirati.

KANTA: Ja bih sve dala da mogu svirati.

KLAVIR: Kako si znala taj ton Do?

KANTA: Upoznala sam jednu četvrtinku Do.

KLAVIR: Zanimljivo. Hajde, ponovi za mnom Do-so-do, so-do-so-do-mi-so.

(Kanta se trudi, ali iz nje dopiru posve drugačiji zvukovi.)

KANTA: Pling-vrum-šum-slurp.

(Klavir šuti i misli.)

KANTA: *(razočarano)* Ma rekla sam ti, nisam ja za sviranje.

KLAVIR: A vidiš, meni se baš svidjelo.

KANTA: Ali to nije glazba.

KLAVIR: Je! Samo drugačija. Imam ideju. Nađemo se ovdje sutra u deset?

KANTA: Ja nikamo ne idem. Stojim tu i skupljam smeće.

KLAVIR: Okej, onda do sutra. Bok!

7. Scena

Četvrtinka Do, Trema

ČETVRTINKA DO: Umrijet ću od dosade. Nitko me ne svira. Kao da nisam ni živa.

TREMA: Lijepo sam ti rekla. Bez ostalih nota, prilično je dosadno biti jedna obična Četvrtinka Do.

ČETVRTINKA DO: Jesi li vidjela što je bilo s Violinom?

TREMA: Što? Malo sam je stremala! Sva se naježila, kao jež. Kao da ju je struja stresla. Možda je to nauči pameti i napokon shvati da treba malo više vježbati pred koncert.

ČETVRTINKA DO: Stvarno si zločesta.

TREMA: Nisam ja zločesta, nego je to tako. Bez treme bi glazba bila....

ČETVRTINKA DO: ...bljutava! Da, da, znam. Ali čini mi se da si ovaj put opasno presolila. Violina je pobjegla!

TREMA: Kako to misliš pobjegla?

ČETVRTINKA DO: Lijepo. Rekla je da više ne će svirati. Raspao se trio.

TREMA: Baš raspao?

ČETVRTINKA DO: Na sto komada. Svemu si ti kriva.

TREMA: Ja? A tko je napustio skladbu? Kako da Violina svira kad nema Do?

ČETVRTINKA DO: Kad me ni jednom do sada nije odsvirala kako spada.

TREMA: To se zove vježbanje. Bolje je sto puta krivo odsvirati, pa sto i prvi put točno.

ČETVRTINKA DO: Da ti nisi toliko obuzela njene prste, možda bi i uspjela.

TREMA: Okej, pogriješila sam. Pretjerala sam. Presolila. Pretremala.

ČETVRTINKA DO: Ni ja nisam trebala otići.

TREMA: Mi smo tu da im pomognemo da otkriju glazbu, a ne da im odmažemo.

ČETVRTINKA DO: Koncert je za dva dana...

TREMA: Sve se stigne popraviti. Ništa nije propalo.

8. Scena

Klavir, Flauta, Kanta za smeće

(Na scenu utrčava Klavir, u ruci slavodobitno nosi notni zapis.)

KLAVIR: Ništa nije propalo! Sve se stigne popraviti.

FLAUTU: Kako?

KLAVIR: Radio sam na ovome čitavu noć! Vjeruj mi.

FLAUTA: Ako se netko kuži u mjuzu, onda si to ti. Ali ovoga mi se puta čini da si poludio.

KLAVIR: Vjeruj mi da nisam. Evo Kante, na dogovorenom mjestu u dogovoreno vrijeme.

KANTA: Ja sam tu dan i noć. Skupljam smeće.

KLAVIR: I slušaš glazbu svaki dan. Zato sam mislio da bi ti bila idealan kandidat za ovo što ću sada predložiti.

FLAUTA: Ajde, reci više.

KLAVIR: Evo, samo malo. (*Traži note.*) Dakle, predstavljam vam.... Sonatu za Kantu za smeće!

KANTA: Što?

KLAVIR: Sonatu.

KANTA: Za koga?

KLAVIR: Za tebe! Sve sam zapisao. Svaki udarac i šušanj i pling i plong. Pogledaj!

(*Pružaj joj papir.*)

KANTA: Ali što ću ja...

FLAUTA: Klavir želi da nastupiš s nama na koncertu.

KANTA: Na pozornici?

KLAVIR: A nego gdje? Pa ne ćemo valjda svirati na cesti?

FLAUTA: Ja se ispričavam, ali ne možeš ništa reći protiv uličnih svirača. Štoviše, neki od njih su sto puta bolji od ovih koji rasprodaju koncertne dvorane.

KLAVIR: Samo što na ulici sviraju za sitniš.

FLAUTA: To je već drugi par rukava. Ljudi ne znaju što je dobro.

KLAVIR: (*prema Kanti*) Dakle, pristaješ li ili ne?

KANTA: To je ludo.

FLAUTA: Drago mi je što se slažemo. Ludo je. Eto, dragi moj Klaviru, ništa od tvog ludog plana. Možeš tu sonatu baciti u smeće. Hahaha. Baciti Sonatu za kantu za smeće ravno u kantu za smeće.

KLAVIR: Čekaj, niste ni probale. Možete odustati tek kad probate. Nemojte biti kao Violina.

KANTA: Ali što će publika reći?

KLAVIR: Pusti sad publiku. Odsviraj jednom iz gušta.

(Svi troje sviraju.)

FLAUTA: Vau! Pa tko bi rekao.

KLAVIR: Imamo novi hit!

FLAUTA: Sad samo nastavi vježbati!

9. Scena

Violina, Četvrtinka Do

(Violina promatra svirku iz prikrajka.)

VIOLINA: No krasno! Pronašli su mi baš lijepu zamjenu. Smrdljivu Kantu za smeće! Ne misle valjda da će im to upaliti. Kako samo udara i lupa. Nepodnošljiva buka.

ČETVRTINKA DO: Sigurno je ljepše za uši od tvog cviljenja, jadikovanja i *nedamise* kukanja.

VIOLINA: Ma tko je to rekao?

ČETVRTINKA DO: Ne vidiš me, a svaki se put na mene spotakneš! Pogodi tko sam?

VIOLINA: Ma tko si ti?

ČETVRTINKA DO: Ja sam mala, malena četvrtinka. Koju ne možeš odsvirati kako spada!

VIOLINA: Do! Bježi mi s očiju!

ČETVRTINKA DO: A da me ipak probaš odsvirati?

VIOLINA: Ne da mi se!

ČETVRTINKA DO: Sto puta ujutro i sto puta navečer.

VIOLINA: Ne da mi se!

ČETVRTINKA DO: Probaj me odsvirati bez čitanja nota, samo prema osjećaju.

VIOLINA: Ne da mi se!

ČETVRTINKA DO: Ili zatvorenih očiju, to bi ti moglo pomoći.

VIOLINA: Ne da mi se!

ČETVRTINKA DO: Ili na jednoj nozi.

VIOLINA: Ne da mi se!

ČETVRTINKA DO: Pa dobro! Ako ti se ne da, onda ne trebaš svirati. Idem tamo gdje me žele svirati!

10. Scena

Kanta za smeće, Violina, trema

(Kanta za smeće marljivo vježba. Violina je promatra iz prikrajka i šapuće.)

VIOLINA: Smijati će ti se. Čitava publika će se smijati tvom sviranju. Možda će te i gađati trulim rajčicama.

KANTA: Tko je to rekao?

(Tišina.)

KANTA: Valjda mi se pričinjava. Gluposti u mojoj glavi.

(Violina šapće.)

VIOLINA: Trule rajčice. Ne valjaš. Smijati će ti se. Strah te. Jako te strah.

KANTA: Strah me. Smijati će mi se.... Ne! Ja vježbam i postajem sve bolja i bolja.

(Violina izlazi iz prikrajka.)

VIOLINA: Možeš vježbati koliko god želiš, ali Kanta za smeće ostaje Kanta za smeće, zar ne? Flauta je dobro rekla, što li će publika reći?

KANTA: Ali ja sam svirala s njima... s Flautom i Klavirom. I dobro smo zvučali.

VIOLINA: Kakva šala! Lijepo su te nasamarili. Kad iziđeš pred publiku, shvatit ćeš da je sve bila šala.

KANTA: Šala?

VIOLINA: Na tvoj račun.

KANTA: Ali to je moj san....

VIOLINA: San?! Svašta! Stajanje obacije? Publika koja ti se divi i plješće?

KANTA: Ne... svirati s Klavirom, s Flautom i s tobom. Nije ni bitno je li publika tamo ili ne, ja samo želim svirati.

(Violina je zbunjena.)

VIOLINA: Svirati?

KANTA: Ja obožavam svirati. Svakoga dana stojim pred glazbenom školom i slušam vas instrumente kako vježbate. I ja želim vježbati i igrati se s vama!

VIOLINA: Ali vježbanje je naporno.

KANTA: Meni nije.

VIOLINA: Vježbanje je dosadno, dugo i tupo.

KANTA: Meni je zabavno, zanimljivo i veselo. Sviranje je igranje.

VIOLINA: To je rekao i klavir!

KANTA: I ja se želim igrati s vama.

VIOLINA: Nikada to nisam tako promatrala. Meni je sviranje uvijek bilo tlaka.

KANTA: Onda ne bi trebala svirati. Probaj slikanje ili odbojku, šah ili programiranje.

VIOLINA: Ali ja sam Violina!

KANTA: Ako si Violina, trebala bi više vježbati da ne cviliš toliko.

(Dolaze Klavir i Flauta.)

KLAVIR: Što ti radiš ovdje? Ometaš našu prijateljicu u vježbanju?

KANTA: Violina mi je objašnjavala kako se riješiti treme.

FLAUTA: Ozbiljno?

KANTA: Najozbiljnije. Nekako sam se uplašila da me publika ne će prihvatiti, da će me gađati trulim rajčicama.... Ali Violina mi je otkrila trik...

VIOLINA: Glavice kupusa! Svaka glava u publici je jedna glavica kupusa.

KLAVIR: Tako je!

FLAUTA: Zar ne bi i ti htjela svirati tim kupusima?

VIOLINA: S vama? Želite me natrag u trio?

KLAVIR: Zapravo, u kvartet!

VIOLINA: Ali ona grozna četvrtinka Do...

FLAUTA: Nije ona grozna, nego je ti trebaš ponoviti sto puta!

KLAVIR: Dvjesto!

FLAUTA: I svirati četiri sata dnevno!

KLAVIR: Šest sati!

KANTA: Nije ni Violini lako s vama. Vas dvoje kao da se neprestano nadmećete i uspoređujete. Nije glazba natjecanje.

KLAVIR: Mi se ne nadmećemo!

FLAUTA: Nikada!

KLAVIR: Baš nikada!

KANTA: Hm.... A da malo razmislite?

(Klavir i Flauta gledaju u pod.)

KLAVIR: Imaš pravo. Čini se da smo zaboravili kako je teško biti početnik i učiti prve etide. Violina... Oprosti.

VIOLINA: Možda ako samo probamo svirati... bez razmišljanja o nastupu.

FLAUTA: Iz čistog gušta!

KANTA: Da malo protresemo kosti.

FLAUTA: Čekaj samo da vidiš kakvu je skladbu Klavir napisao! Sonata za Kantu za smeće!

KANTA: Moja prva sonata! A baš nam je nedostajala jedna Violina.

VIOLINA: Evo me, sprema sam za sviranje.

KLAVIR: Idemo vježbati!

11. Scena

Trema, Četvrtinka Do

(Četvrtinka umorno sjedi na stepenicama.)

ČETVRTINKA DO: Koliko sam puta skočila između žica Violine! Stvarno sam se umorila.

TREMA: Hajde, hajde. Prije si se žalila da ti je dosadno.

ČETVRTINKA DO: E baš smo se nasvirali!

TREMA: Violina je vježbala dva dana i dvije noći. Prestala je govoriti *nedamise*. Napokon joj se sve dalo.

ČETVRTINKA DO: Sve je lako kad ti se da. Onda ni nastup nije bauk.

TREMA: Sve je spremno za nastup. Instrumenti su odjenuli svoja najljepša odijela. Klavir u crnom i bijelom smokingu, flauta u šljokičasto zlatnoj haljini, violina u tamnosmeđoj haljini, čak je i Kanta za smeće ulaštila svoj srebrni oklop.

ČETVRTINKA DO: A ti, Tremo? Jesi li se i ti pripremila za nastup?

TREMA: Ja ću im tek lagano sjediti na ramenu, da nisu posve sami.

ČETVRTINKA DO: Pazi da Violina ne bi opet na meni spotaknula prst.

TREMA: Pa što i da se to dogodi? Nije smak svijeta.

ČETVRTINKA DO: Do sada me tisuću puta odsvirala točno dok je vježbala u svojoj sobi.

TREMA: Nekad nam se na nastupu ipak dogodi greška. Ali vjeruj mi, to nitko u publici ne primjećuje.

ČETVRTINKA DO: Violina bi se mogla opet naljutiti i pobjeći.

TREMA: Ne će. Tko jednom gušta u sviranju, taj se sviranju uvijek vraća.

ČETVRTINKA DO: Spremni za nastup?

TREMA: Klavir, Flauta, Kanta za smeće i Violina jesu. A glavice kupusa?

ČETVRTINKA DO: Bulje.

TREMA: Ne kaže se bulje, nego pažljivo gledaju i slušaju.

ČETVRTINKA DO: Tako je! I plješću iz sveg glasa kako bi otjerali tremu.

TREMA: Hej! Mene ne treba tjerati. Ne brinite, stajat ću tu sa strane i nježno ih hrabriti.

(Instrumenti izlaze na pozornicu, zauzimaju svoja mjesta, Klavir daje znak. Započinju svirku.)

KRAJ